

Українська революція

4 березня 1917 року у Києві була заснована Центральна Рада. Базою Центральної Рада стало ТОП, однак до неї входили представники всіх українських партій. Головою було обрано Михайла Грушевського, а його заступником став Сергій Єфремов. Центральна рада (далі - ЦР) мала на меті створити автономну Українську державу та зберегти її в тогочасних умовах. Більшість партій в які входили представники ЦР підтримували ідею автономії, і, навіть, самостійності.

У квітні 1917 року в Києві проходив Всеукраїнський Національний Конгрес. ЦР було переобрано, однак на чолі залишилися ті ж особи. На конгресі ЦР було названо представницьким органом українського народу. Де-факто, конгрес підтвердив курс на автономію. Із цікавих фактів, під час Конгресу в Україні була неабияка повінь, однак це не завадило тому, що на Конгрес приїхала значна кількість делегатів.

Травень 1917 року ознаменований Першим військовим з'їздом. На ньому було створено Перший Український Полк імені Хмельницького (ініціатором створення був Український Військовий Клуб імені Полуботка). Першопроходцем цих структур був Микола Міхновський - відомий прихильник ідеї про самостійність України. Почалася українізація флоту, а також армії. Однак, ЦР дуже обережно ставилася до цього питання та недостатньо підтримувала Міхновського.

На початку червня один з представників української влади - Володимир Винниченко поїхав до Петербурга, щоб озвучити тодішній російській владі (Тимчасовому Уряду) наміри українців про проголошення автономії. Однак, чиновники не знайшли часу прийняти українського письменника-політика. Тоді, було прийняте рішення про самовільне проголошення автономії без узгодження з усілякими іншими структурами.

10 червня 1917 року було проголошено I Універсал, який оголосив Україну автономною. Універсал був проголошений у останній день II військового з'їзду, який проходив у Києві в період з 5 по 10 червня. Військових підтримали ідею ЦР про автономію. Повний текст Універсалу додаю: <https://uinp.gov.ua/istorychnyy-kalendar/cherven/23/1917-pryynyattya-pershogo-universalu-ukrayinskoyi-centralnoyi-rady>

Основними положеннями, окрім автономії було введення податку на рідну справу, зобов'язання усіх населених пунктів вийти на зв'язок з ЦР, передача українському народу власності на землю після відповідного закону, визнання ЦР найвищим органом влади.

Наслідком I Універсалу стало створення Генерального Секретаріату (далі - ГС) - так званого українського уряду, який очолив Винниченко⁷

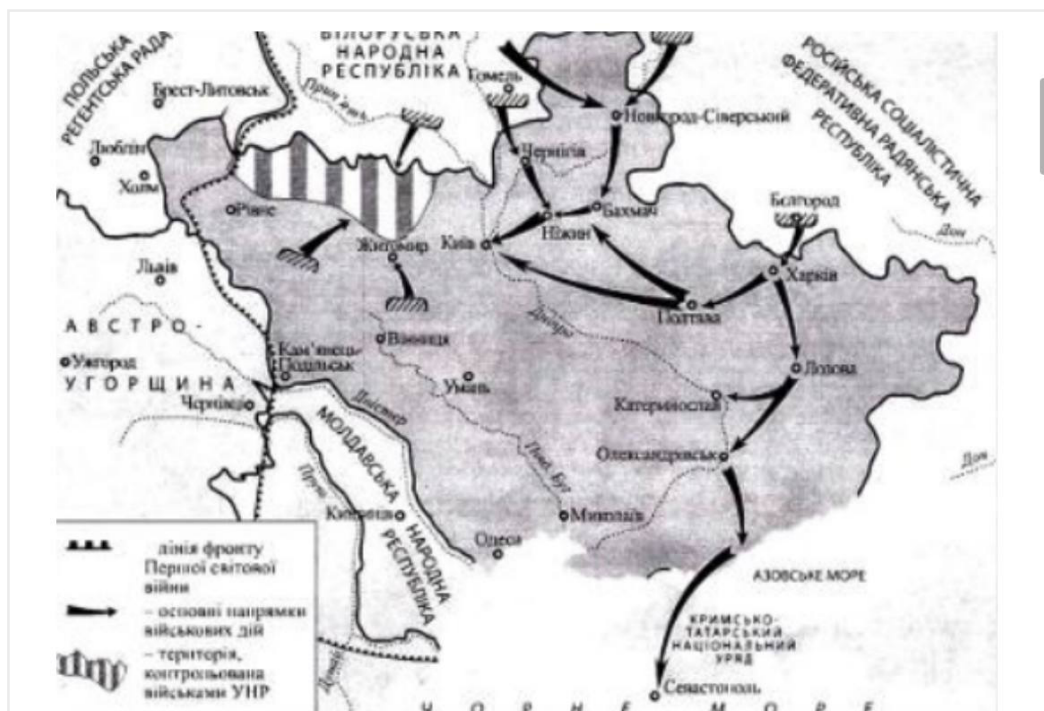
Проголошення автономії насторожило Тимчасовий Уряд, який провів до ЦР незалпанований візит. Тимчасовий Уряд вимагав відмовитися від I Універсалу та відкласти питання про автономію до Всеросійського Учредительного Собрания(пряма мова Винниченка). На перемовинах сторони дійшли до консенсусу, який був не дуже приємним для України. Цей консенсус став відомим світу як компроміс або крок назад. Офіційно ж документ назвали II Універсалом, який було проголошено 3 липня 1917 року. Окрім цього, згідно з документом ЦР мала поповнитися представниками нацменши, Тимчасовий Уряд визнав ГС та приймав українізацію військ під наглядом. Повний текст II Універсалу: <http://static.rada.gov.ua/site/const/universal-2.html>

Самостійників були дуже незадоволені Універсалом та підняли збройне повстання самостійників, або як ще його називають збройне повстання полуботківців. Це повстання називають наслідком II Універсалу. У серпні 1917 року ситуація ще загострилася тим. Що Тимчасовий Уряд надіслав Тимчасову Інструкцію до ЦР, де називав ГС - органом Тимчасового уряду, а ЦР - місцевим врядуванням, повноваження якого йшли не на всю Україну , а лише на 9 губерній. Інструкцію взяли до відома, відносини загострювалися.

У жовтні 1917 року в Києві відбулися збройні сутички між прихильниками ЦР, Тимчасового Уряду та більшовиками, які на той момент захопили владу в Петербурзі. У таких умовах, 7 листопада 1917 року було прийнято III Універсал, який проголосив Українську Народну Республіку в складі 9 губерній. Також цей Універсал вперше проголосив широку програму соціально-економічних перетворень(прав селян на землю, скасування приватної власності поміщиків, 8годинний робочий день тощо). Текст Універсалу: <https://www.uinp.gov.ua/istorychnyy-kalendar/lystopad/20/1917-progoloshennya-ukrayinskoyi-narodnoyi-respubliky>

На виборах до Зборів українські партії набрали 75 % голосів, а більшовики - лише 10%. Побачивши подібну картину більшовики прислали ЦР провокативний ультиматум, де вимагали передати владу їм. Через невиконання ультиматуму більшовики погрожували війною, яку розпочали у грудні 1917 року (відома під назвою перша радянська-українська війна):

У Криму в цей період лідер кримських татар Роман Челебіджихан проводить курултай - збори кримськотатарського народу. Рух кримських татар призвів до проголошення Кримської Республіки. Більшовики ж натомість намагалися нав'язати фейкові республіки та просувалися на Україну військами.

16(29) січня 1918 року українські студенти та колишні солдати Першої Світової намагалися зупинити набагато чисельнішу армію більшовиків на залізничній станції Крути(неподалік Києва) - всі вони загинули та були справжніми героями українського народу. Вступивши до Києва більшовики розпочали « червоний терор» - знищили від 2 до 5 тисяч мирного населення.

9(22) січня 1918 року було прийнято IV Універсал, який проголосив Україну незалежною вільною суверенною державою.

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001300-18#Text>